

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.20.087/2025/14.

A tanács tagjai: Dr. Cseh Attila a tanács elnöke
Dr. Magosi Szilvia előadó bíró
Dr. Mocsár Attila Zsolt bíró
Nyírőné dr. Kiss Ildikó bíró
Dr. Parlagi Mátyás bíró

A felperes: felperes1
(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Cseh Andrea ügyvéd
(cím2)

Az alperesek: alperes1 I. rendű
(cím3)
alperes2 II. rendű
(cím4)

Az alperesek képviselője: Dr. Szeiler Erika ügyvéd I-II. rendű alperesért
(cím5)

Más perbeli személyek neve és perbeli állása:
cég1 alperesi beavatkozó
(cím6)

Alperesi beavatkozó képviselői:
név kamarai jogtanácsos
(cím6)

A per tárgya: Kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Budapest Környéki Törvényszék
2.Pf.20.259/2024/10. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Budaörsi Járásbíróság
11.P.80.787/2017/190. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. rendű alpereseknek mint együttes jogosultaknak 126.500 (százhuszonhatezer-ötszáz) forint, továbbá az alperesi beavatkozónak 126.500 (százhuszonhatezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2012 márciusában megvásárolta az cím7 szám alatti ingatlant, amelyen családi házat épített. A szennyvíz-csatorna 2013-ban épült meg utcában a II. rendű alperes beruházásában. Kivitelezését a beruházást lebonyolító I. rendű alperes megrendelésére az alperesi beavatkozó végezte. A felperes ingatlana (a továbbiakban: perbeli ingatlan) előtt létesített, kerítéssel körbevett szennyvízátemelő átadására 2014. augusztus 15-én került sor.

[2] A felperes a szennyvízszag miatt több alkalommal panasszal élt, ezért a kivitelező 2016-ban kettő Krofta KS625/2050 passzív AC filtert, valamint egy Krofta KS30 aktív AC filtert épített be a szennyvízátemelőbe.

[3] A felperes 2021. április 29-én eladta a perbeli ingatlant, az adásvételi szerződésben tájékoztatta a vevőt a szennyvízátemelő létesítése és működése során általa tapasztalt zavaró körülményekről.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[4] A felperes elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 100. §-ára, másodlagosan 345. §-ára és 344. § (1) bekezdésére alapított módosított keresetében kártérítés címén 5.100.000 forint, valamint ezen összeg után 2014. augusztus 15-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Az alperesek szennyvíztisztító telep kialakítására és biofilter használatára kötelezése iránti keresetétől elállt.

[5] Fenntartott keresete alapjául előadta, hogy az érdi regionális víztisztító telep a II. rendű alperes és egy másik önkormányzat osztatlan közös tulajdona, az ahhoz tartozó szennyvízátemelők tervezése, létrehozása, fenntartása az I. és a II. rendű alperesek érdekkörébe tartozik. A közjegyző előtti előzetes bizonyítási eljárásban szakértőként kirendelt név1 szakértői véleménye szerint a perbeli ingatlan előtt létesült szennyvízátemelő nem a jóváhagyott műszaki tervek alapján valósult meg, nem az előírtak szerinti biofiltert használták hozzá, a település magas pontján épült, nem megoldott a fertőtlenítése, a szennyvízhálózat számos okból elégtelenül működik.

[6] Állította, hogy a szennyvízátemelő zavaró hatása túllépi a szükséges mértéket, csökkent a perbeli ingatlan értékét. A zavarás abban nyilvánul meg, hogy a perbeli ingatlan kerítése és az az előtti terület az átemelőtől nem közelíthető meg a közterületen. Az utcában leszűkül a forgalom, ezért a gépjárművek a perbeli ingatlan közelében több kipufogógázt

bocsátanak ki. Az átemelő karbantartása során havonta, kéthavonta mossák az utcán a daruval kiemelt csatornaelemet, amely fertőzésveszélyes, zaj- és szaghatással jár. 2014. és 2021. között folyamatos volt a szaghatás, amely miatt használhatatlanná vált a perbeli ingatlan kertje, a nyári melegben nem lehetett ablakot nyitni és légkondicionálót működtetni. Az átemelőben elhelyezett szagtalanító gél rontott a helyzeten, a szénszűrők beépítése tényleges változást nem hozott, ezért az ingatlan eladásáról döntött.

[7] Álláspontja szerint az alperesek nem körültekintő tervezéssel és kivitelezéssel jártak el. A lakókörnyezet kárára csökkentették a kivitelezés költségét. A perbeli ingatlantól két utcával távolabb fekvő, azonos műszaki ellátottságú és lakottságú utcákban kerítés nélküli, földbe süllyesztett szennyvízátemelők létesültek. Kára a perbeli ingatlan előtti átemelő üzemeltetésének megkezdésével, 2014. augusztus 15-én bekövetkezett. A tapasztalt zavarás túllépte a szükséges mértéket, ezért az alpereseket kártérítési felelősség terheli. Egyetemleges fizetési kötelezettségük alapja a tulajdonosi jogviszony.

[8] A felperes másodlagos keresetében arra hivatkozott, hogy a szennyvízátemelő alperesek érdekkörébe tartozó üzemeltetése fokozott veszéllyel járó tevékenység.

[9] Az I. és a II. rendű alperes, valamint az alperesi beavatkozó a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével „a felperesnek az alperes a szennyvíztisztító telep kijavítására és biofilter használatára vonatkozó kötelezése iránti keresi kérelme körében” a pert megszüntette; a felperes keresetét elutasította és kötelezte a perköltség, a meg nem fizetett eljárási illeték, valamint az állam által előlegezett költség megfizetésére.

[11] Indokolásában rögzítette: a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 164. § (1) bekezdése szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesi beruházás eredményeként megvalósult szennyvízátemelő szükségtelenül zavarja a perbeli ingatlan használatában. A bíróság a 176. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan teljeskörűen tájékoztatta a bizonyítandó tényekről.

[12] Az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményeként a csatolt iratok alapján megállapította: a perbeli szennyvízátemelőbe nem terveztek és nem építettek be szagtalanítást. A 2014 nyarán készült három mérési jegyzőkönyv tartalmazza, hogy szaghatás érezhető, de megfelel a határértéknek. Ezt követően történt meg a géltabletták elhelyezése, majd 2016. március 23. és május 6. között két db passzív és egy db aktív szén töltetű biofilter beépítése. A szaghatásra vonatkozó szubjektív érzését a közjegyzői eljárásban kirendelt szakértő és a felperes is előadta, ezen túlmenően azonban sem okirat, sem mérés, sem a perben kirendelt név² és név³ igazságügyi szakértő szakvéleménye nem támasztotta alá a bűzérzetet. A felperes által csatolt fénykép- és videofelvételek ennek alátámasztására alkalmatlanok voltak. Helyszíni tárgyalás tartását, továbbá tanúk kihallgatását a felperes – a bizonyítási teherről történt tájékoztatást követően – sem indítványozta. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy ítélte, hogy a felperes nem bizonyította olyan mértékű szaghatás jelentkezését, amely az ingatlan rendeltetésszerű használatát a szükséges mértéket meghaladóan zavarja. Az azonban megállapítható volt, hogy a karbantartás zavaró zaj- és fényhatással jár, továbbá a felperes nem fér hozzá a kerítéséhez és az az előtti területhez.

[13] Indokolásában rámutatott: a szükségtelen zavarás a jogellenes magatartás objektív oldala, amelyhez szubjektív oldalról kapcsolódik a károkozó kimentési kötelezettsége, jelen esetben annak bizonyításával, hogy a szennyvízátemelőt csak az adott helyen és módon lehetett megvalósítani. Azt a határt, amelyen belül még el kell tűrni az egyéni viszonyokba való behatást és annak következményeit, a társadalmi fejlettséghez igazodóan kell

meghatározni. Jelentősége van annak is, hogy a közérdekű és társadalmilag hasznos tevékenységet üzleti alapot végzik-e vagy sem.

[14] Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően az érdekek összevetésével vizsgálta, hogy a felperes által alátámasztott zavarás vonatkozásában megállapítható-e az alperesek jogellenes magatartása. E körben figyelembe vette, hogy a szakértők szerint a szennyvízátemelőt azért a felperes ingatlana előtt helyezték el, mert a nyomvonal ezt a legmélyebb pontot jelölte ki. Vizsgálta a felperesnek azt a hivatkozását is, miszerint sülyesztett aktív biofilter lett volna a megfelelő megoldás. Ezzel kapcsolatban úgy ítélte, a felperes nem tudta megjelölni, hogy mely kiviteli terv, mely pontja nem valósult meg. A 2012. december 19-én kelt vízjogi létesítési engedélyt módosító határozat tartalmazza: az átemelő létesítése során az elérhető legjobb technika alkalmazásával, biofilter beépítésével biztosítani kell, hogy a bűz semmilyen körülmények között ne kerüljön a környezeti levegőbe, de olyan előírás nem volt, amely elvárta volna a perbeli szennyvízátemelőbe sülyesztett kivitelezésű aktív biofilter elhelyezését. A felperes a sülyesztett aktív biofilter megoldást név1 szakértő előadására alapítottnak állította, de a szakértő maga is elismerte, hogy szakvéleménye elkészítése során nem látta a műszakilag jóváhagyott terveket, kizárólag a vízjogi létesítési engedélyt. Ezzel szemben név2 szakértő a kiviteli tervdokumentáció ismeretében nyilatkozott a szakvéleményében úgy, hogy a perbeli szennyvízátemelő megfelel a műszaki előírásoknak. név1 szakértő pedig a meghallgatása során előadta, hogy az átemelő sülyesztettnek minősül annyira, mint a környező utcákban épített átemelők, amelyek ugyanígy működnek, továbbá megerősítette, hogy a csatorna működésének bemutatása során nem talált olyan részletet, amely szabványba ütközött volna. név2 szakértő a szakvéleményében kimondta: a perbeli szennyvízátemelőbe beépítettek egy aktív szén töltetű biofiltert, amely műszakilag egyenértékű a módosított kiviteli tervben foglaltakkal. Ezzel egyező volt név1 szakértő előadása. A szakértői véleményeket a cég2 2015. november 17-én kelt szaghatás kezelési átemelő helyszínrajza, és a 2016 márciusban készült műszaki leírás fedvény terv is alátámasztotta.

[15] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság arra következtetett: nem volt megállapítható, hogy a megvalósítás ne a kiviteli terv szerint történt volna, vagy az, hogy létezne egy elérhető jobb technológia, amely a perbeli átemelő esetében nem került megvalósításra, de megvalósítása esetén a szennyvízátemelő működése kisebb mértékben volna zavaró.

[16] A szennyvízátemelő karbantartásával kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja a szakvélemények alapján az volt, hogy a karbantartási terv szerint a biofilter karbantartási gyakorisága negyedéves, az átemelő műtárgy működése üzembiztos, továbbá az átemelő kerítésén belül végzett karbantartási feladatok egészségre nem ártalmasak. A felperes számára az ismétlődő, hanghatással járó karbantartás – különösen éjjel – nyilvánvalóan zavaró, azonban a műtárgyat máshol nem lehetett elhelyezni, az a felperesre nézve kedvezőbb módosított tervek szerint megfelelően készült el, amelyre tekintettel az alperes kimentette magatartása jogellenességét.

[17] Az elsőfokú bíróság az érdekek mérlegelése során arra is tekintettel volt, hogy a közszolgáltatás működése üzleti érdek nélküli helyi közérdek, továbbá a városi élet magával hozza a műszaki fejlődéssel, így a közművek bevezetésével járó zavaró hatásokkal szembeni tűrés kötelezettséget.

[18] Az elsőfokú bíróság szerint az alperes a kerítés elhelyezésével megvalósuló szükségtelen zavarás alól is kimentette magát. A karbantartás idejére az útfelület lecsökkenése, valamint az emiatt esetlegesen lassuló gépjárműforgalom pedig olyan minimális mértékű zavarás, amit a felperesnek tűrnie kell annak érdekében, hogy a közérdeket kiszolgáló közmű üzemképessége biztosított legyen. A szaghatás vonatkozásában

– annak bizonyítatlanságára tekintettel –az érdekek egybevetését az elsőfokú bíróság mellőzte.

[19] Az ítélet indokolásában kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem tartotta szükségesnek a műszaki szakértők együttes meghallgatását, név2 szakvéleményének ismételt kiegészítését. Mellőzte a kirendelt ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményének kiegészítését is.

[20] A régi Ptk. 345. §-ára alapított másodlagos keresettel kapcsolatban kiemelte: a fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatójának (üzembentartónak) azt kell tekinteni, aki a veszélyes üzemet fenntartja, tartósan üzemelteti, és akinek felügyelete, irányítása, ellenőrzése és a veszélyforrás elleni különleges védekezésre való kötelezettsége mellett a veszélyes üzemi tevékenység megvalósult. A felperes által állított károkozó magatartást nem tartotta fokozott veszéllyel járó tevékenységnek. Rámutatott: az, hogy a tervezés, fenntartás, karbantartás az alperesek érdekkörébe tartozik, az alperesek pedig elmulasztották az ellenőrzési kötelezettségüket, és nem törekedtek a kivitelezés során a műszakilag jobb megoldásra, nem lehet fokozott veszéllyel járó tevékenység, tekintettel arra, hogy a perbeli szennyvízátemelőt a felperes által sem vitatottan nem az alperesek, hanem egy perben nem álló harmadik gazdasági társaság üzemelteti. Önmagában a tulajdonosi minőség és egy vállalkozási szerződés megkötése során tanúsított magatartás fokozott veszéllyel járó tevékenység körébe vonása a jogszabályi rendelkezés tényleges tartalmán túlmutató és azzal ellentétes, indokolatlan felelősségtorzítás lenne.

[21] Az üzemeltető perben állásának hiányában az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy fokozott veszéllyel járó felelősség körébe tartozik-e a átemelő üzemeltetése. Ugyanakkor utalt arra, önmagában abból a tényből, hogy a szennyvízátemelő elektromos árammal van ellátva, ez nem következik.

[22] Az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezése ellen a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részében a régi Pp. 354. § (3) bekezdés második mondata értelmében helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, és kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére.

[23] A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően járt el, a rendelkezésre álló peradatok és a lefolytatott bizonyítás anyagának helytálló értékelésével és mérlegelésével a releváns tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó anyagi jogszabályok alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott. Alappal fogadta el a perben kirendelt név2 igazságügyi szakértő szakvéleményét, amely a kiegészítéssel együtt aggálytalan volt. Döntésének a bírói gyakorlattal, szakirodalommal is alátámasztott részletes indokát adta. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság jogi indokaival, megismétlésüket szükségtelennek tartotta és úgy ítélte, hogy a felperes fellebbezése alapján az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítése sem szükséges.

[24] Rámutatott: a felperes fellebbezésében érdemben csak arra hivatkozott, hogy nem biofiltert építettek be a perbeli szennyvízátemelőbe. Ezzel szemben a rendelkezésre álló peradatok és a helyszíni szemle alapján a kirendelt szakértő megállapította, hogy a módosított kiviteli tervnek megfelelően a biofilter beépítése megtörtént. Annak megállapítása, hogy mi minősül biofilternek, valamint a konkrét esetben ennek beépítése történt-e meg és milyen módon, a szükséges szakismeretekkel rendelkező szakértő feladata. A kirendelt szakértő egyértelműen állást foglalt, véleménye a kiegészítésére tekintettel aggálytalan, amit az elsőfokú bíróság megalapozottan fogadott el ítélezése alapjául. Fellebbezésében a felperes a bizonyítékok helytelen értékelésére általánosságban hivatkozott, konkrét levezetés, jogi érvelés nélkül, ebből következően a másodfokú bíróság sem tartotta kiegészítendőnek az elsőfokú ítélet indokait.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[25] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte.

[26] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a régi Ptk. 100. §-át, 345. §-át, a régi Pp. 2. § (1) bekezdését, 164. § (1) bekezdését, 177. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 263. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését.

[27] Jogi érvelése szerint az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 100. §-a alkalmazásához vezető körülményeket és azok hatásait iratellenesen értékelte, a másodfokú bíróság pedig nem észlelte ezt az érdemi elbírálásra lényeges kihatással bíró eljárási szabálysértést, jogszabálysértően értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, a bizonyítási eljárás lefolytatására vonatkozó előírások megsértésével fogadta el irányadónak a kirendelt szakértő véleményét.

[28] A felperes előadta: a másodfokú bíróság nem vette figyelembe név1 szakvéleményét, holott a perben kirendelt szakértő csak ismételt kérésre végezte el azokat a vizsgálatokat, amelyek szükségesek voltak az üzemmóddal kapcsolatos kérdés megválaszolásához, másfelől aggályos, hogy rendelkezett-e a releváns kérdések megválaszolásához szükséges kompetenciával. A régi Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére a jogerős ítélet nem tartalmazza, hogy a másodfokú bíróság milyen logikai következtetés alapján jutott arra, hogy az elsőfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően járt el, a rendelkezésre álló peradatokat és a lefolytatott bizonyítás anyagát helytállóan értékelte, helyesen fogadta el a perben kirendelt szakértő szakvéleményét. Nem szól a jogerős ítélet arról sem, hogy miért lehetett indokolás nélkül figyelmen kívül hagyni a fellebbezésben [6] pont a)-q) alpontjaiban felsorolt tényeket.

[29] Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság szerint fellebbezésében érdemben csak arra hivatkozott, hogy a perbeli esetben nem biofilter került beépítésre, ezzel szemben a rendelkezésre álló peradatok és helyszíni szemle alapján a kirendelt szakértő megállapította, hogy a módosított kivitelezési tervnek megfelelően a biofilter beépítése megtörtént. Ez álláspontja szerint valótlan, iratellenes tényállás, ugyanis okirati bizonyíték (név1 szakértő 2019. március 28-i perbíróági meghallgatása) is alátámasztja, hogy a biofilter és az aktív szénzsűrő két eltérő rendszer alapján működik, a vízügyi létesítési engedély kifejezetten a biofilter megépítését írta elő. Szerinte név2 szakértőnek is ez volt a véleménye. A kirendelt szakértő egyértelmű választ adott arra, hogy a biofilter és a szénzsűrő két eltérő technológia. Mindkét szakértő megerősítette, hogy lényeges különbség van a beszerzési és működtetési költségeikben. A kirendelt szakértő 2020. július 7-i bíróági meghallgatása során azt nyilatkozta: „biofilternek fajtái vannak, amelyek a működési mechanizmus függvényében mutatnak specifikumokat ... a biofilter és az aktív szénzsűrő között egyenlőségjel nem tehető, ezek más működési mechanizmussal bírnak”.

[30] Álláspontja szerint azt is iratellenesen és valótlanul állapította meg a másodfokú bíróság, hogy fellebbezésében a bizonyítékok helytelen értékelésére általánosságban, konkrét levezetés, jogi érvelés nélkül hivatkozott, így ebből következően sem kellett az elsőfokú ítélet indokait kiegészíteni. Szerinte fellebbezése 9-12. oldalain részletesen kifejtette azt, amit a másodfokú bíróság hiányolt.

[31] A felperes arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítélet indokolása nem felel meg a régi Pp. 221. § (1) bekezdés második fordulatainak. Az indokolás ugyanis csak azokat a tényeket tartalmazza, amelyeket a másodfokú bíróság irányadónak vette, nem utal azokra az okokra, amely miatt valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[32] Utalt arra, hogy a pertartam, az állandó bíróváltás, a kitűzött tárgyalások indokolás nélküli sokszori beállítása kihatott a kereset érdemi elbírálásra, mert a bizonyítási lehetőségei emiatt veszítették el létjogosultságukat. A másodfokú bíróság nem tett eleget a régi Pp. 2. § (1) bekezdésében előírt, a tényállás teljes körű feltárására vonatkozó kötelezettségének.

[33] Nézete szerint bizonyította, hogy az I. és a II. rendű alperesek, valamint az alperesi beavatkozó mulasztása miatt következett be a kára; az alperesek és az alperesi beavatkozó egyetemleges felelősségét alátámasztják a kivitelezési hibák, amelyek a szerződéses kötelezettségek megsértéséből eredtek. Az előzetes bizonyítás során készült szakvélemény megerősíti, hogy az alperesek megfelelő eljárása esetén a kár nem következett volna be.

[34] Az I. és a II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

[35] Elsődlegesen rámutattak, hogy a régi Pp. 271. § (3) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak, ha a szomszédjogok megsértéséből eredő perben az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság helybenhagyta.

[36] Álláspontjuk szerint a másodfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, így a jogerős ítélet nem jogszabálysértő. A felülvizsgálati eljárásban felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének nincs helye.

[37] Szerintük a felülvizsgálati kérelem nem bírálható el érdemben, mert nem tartalmaz jogi érvelést. A felperes nem vezette le, miként sérti a jogerős ítélet az általa hivatkozott jogszabályokat. Hiányzik az előadott körülmények összekötése a megsérteni vélt jogszabályhelyekkel. A felperes felülvizsgálati érvei szakmailag nem relevánsak. Nincs ugyanis jelentősége, hogy nem biofilter lett beépítve, amit ellentétesnek állít az engedéllyel, a tervekkel. Tény, hogy a kérdéses átemelő föld alatti, a kezelő elektromos doboz van föld felett, a szűrő legfeljebb 50 cm-el emelkedik ki.

[38] Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében előadta: a felperes elsődleges kereseti kérelme tekintetében a régi Pp. 271. § (3) bekezdés *a)* pontjában foglaltak alapján nincs helye felülvizsgálatnak. Felülvizsgálati érvelése – a fellebbezéshez hasonlóan – általánosságokat tartalmaz, konkrét kibontás és levezetés nélkül. A jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket.

A Kúria döntése és jogi indokai

[39] A Kúria mindenekelőtt rögzíti: az alperesek és az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmében foglaltakkal ellentétben nem volt ok a felperes felülvizsgálati kérelme régi Pp. 271. § (3) bekezdés *a)* pontja és 273. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján történő hivatalbóli elutasítására. A felülvizsgálat szempontjából irányadó tényállás és igényérvényesítés tekintetében a felperes keresete kártérítésre irányult. A régi Pp. 271. § (3) bekezdés *a)* pontja szerint a szomszédjogok megsértéséből eredő perekben a felülvizsgálat kizártságát a függő jogi helyzetek mielőbbi rendezéséhez fűződő kiemelt érdek indokolja, és az a tény, hogy két bíróság egybehangzó álláspontja már megfelelő garanciát nyújt az ítéletek jogszerűségéhez. A kártérítés megfizetésére vonatkozóan ez a kiemelt érdek nem áll fenn, indokolatlan lenne a hivatkozott szabály kiterjesztő értelmezésével a rendkívüli perorvoslat lehetőségétől a feleket elzárni (Kúria Pfv.21.797/2023/5.). A Kúria ezért a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálta el.

[40] A felperes felülvizsgálati kérelmének tartalmára tekintettel a Kúria mindenekelőtt a felülvizsgálati eljárás jogi természetét és annak kereteit rögzíti az alábbiak szerint.

[41] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, nem egyfajta „harmadfokú eljárás”, hanem rendkívüli perorvoslat, amelynek tárgya a jogerős (azaz a másodfokú) ítélet. A régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és 275. § (3) bekezdésének együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja anyagi jogi jogszabálysértés vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási szabálysértés megvalósulása. A régi Pp. 275. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. Az érdemi felülvizsgálat kereteit alapvetően a felülvizsgálati kérelem határozza meg, amelynek – a régi Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében – egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelemben több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel [Kúria Pfv.20.718/2021/6., Pfv.20.617/2022/13., Gfv.30.137/2023/4., egyezően: a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. és 4. pont]. A Kúria kiemeli továbbá: tekintettel arra, hogy a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet [rég Pp. 270. § (2) bekezdés], a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek az általa állított és a fentiek szerint indokolt jogszabálysértéseket a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélettel kell ütköztetnie. Lényeges továbbá, hogy a jogerős ítélet csak olyan kérdésben támadható felülvizsgálati kérelemmel, amely az első- és a másodfokú eljárásnak is tárgya volt [Kúria Pfv.20.797/2016/11. (megjelent: BH2017. 232.); Gfv.30.373/2022/4.; Pfv.20.1279/2023/9.].

[42] Az így meghatározott felülvizsgálati keretek között eljárva [rég Pp. 275. § (2) bekezdés] a felperes felülvizsgálati kérelmének csak azok a hivatkozásai voltak érdemben vizsgálhatóak, amelyek a megsértett jogszabályhely konkrét megjelölését és a jogszabálysértés azzal adekvát körülírását (szöveges indokolását) is tartalmazták, illetve amelyeket a felperes a megelőző eljárásokban is előadott.

[43] A felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölte megsértett jogszabályi rendelkezésként a régi Pp. 263. § (1) bekezdését és a régi Ptk. 345. §-át, de egyik jogszabályi rendelkezés vonatkozásában sem írta körül tartalmilag a jogszabálysértést, nem fejtette ki jogi álláspontját, nem ismertette a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait. A felülvizsgálati kérelemben megjelölt régi Pp. 263. § (1) bekezdés a perújítás szabálya, annak alkalmazása a jelen perben fel sem merülhetett, így azt a másodfokú bíróság meg sem sérthette. A Kúria a fentiekben kifejtettek miatt a felperes által szöveges indokolás nélkül hivatkozott jogszabályi rendelkezések megsértését érdemben nem vizsgálta.

[44] A felperes felülvizsgálati kérelmében a régi Pp. 2. § (1) bekezdésével összefüggésben tartalmilag a bíróságokkal szemben általánosan támasztott alapvető követelmények be nem tartását sérelmezte az eljárás egészére nézve, amely felülvizsgálati hivatkozását a Kúria a felülvizsgálati eljárás során a következők miatt nem vehette figyelembe.

[45] A régi Pp. 2. § (1) bekezdése a bíróság polgári perbeli feladatát szabályozza, valamint ennek körében az igazságszolgáltatás alapelveit rögzíti összhangban az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésével, valamint Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (1) bekezdésével. Ha a bíróság nem teljesíti a régi Pp. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott feladatát, úgy a fél erre hivatkozással a régi Pp. 2.

§ (3) bekezdése szerinti igényeket érvényesítheti. A jogerős határozat hatályon kívül helyezésére csak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró, konkrét eljárási szabálysértés vezethet. Mindezek alapján a régi Pp. 2.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettség esetleges megsértése felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható (Kúria Pfv.III.21.034/2017/8., Pfv.21.022/2020/13., Pfv.20.792/2023/6.), önmagában az igazságszolgáltatás alapelveinek a sérelme – a részletszabályok megsértésére való hivatkozás nélkül – nem alapozhatja meg a jogerős határozat hatályon kívül helyezését (Kúria Pfv.20.453/2024/9.).

[46] A felperes a felülvizsgálati kérelmében név2 igazságügyi szakértő kompetenciájának hiányára egyrészt szöveges indokolás, jogi érvelés előadása, valamint jogszabályi rendelkezés megjelölése nélkül hivatkozott, másrészt az eljárás korábbi szakaszaiban nem kérdőjelezte meg e szakértő kompetenciáját, ezért a fentiekben kifejtettekre tekintettel ez a felülvizsgálati hivatkozása sem volt érdemben vizsgálható.

[47] A felperes a felülvizsgálati kérelemben sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság aggályos szakvéleményre alapította a döntését, de ezzel kapcsolatban nem jelölt meg adekvát megsértett eljárásjogi jogszabályi rendelkezést [rég Pp. 182. § (3) bekezdés]. Az általa megsértett jogszabályhelyként megjelölt régi Pp. 177. § (1) bekezdését a jogerős ítélet nem sérti, a perben ugyanis a jelentőséggel bíró tények, körülmények megállapítása végett a bíróság szakértőt rendelt ki.

[48] A felperes a régi Pp. 164. § (1) bekezdésének megsértésére adekvát szöveges indokolás nélkül hivatkozott. A tartalmi követelményeknek meg nem felelő felülvizsgálati hivatkozására a Kúria nem lehetett figyelemmel.

[49] A felperes sérelmezte: a másodfokú bíróság a fellebbezésben előadott nyilatkozatait – tartalmukkal ellentétben – általános jellegű, jogi érvelés nélküli hivatkozásoknak minősítette. Felülvizsgálati kérelmében azonban ezzel kapcsolatban nem hivatkozott a nyilatkozási elvet szabályozó régi Pp. 3. § (2) bekezdése megsértésére, ezért e felülvizsgálati hivatkozását sem vizsgálta érdemben nem a Kúria.

[50] A felperes annak állítólagos bizonyítottságával kapcsolatban, hogy az alperesek, valamint az alperesi beavatkozó mulasztása miatt következett be a kára, továbbá egyetemleges a felelősségük, a felülvizsgálati kérelmében csupán az általánoság szintjén mozgó, konkrétumok nélküli állítást tett. A másodfokú bíróság által megsértett jogszabályi rendelkezés megjelölése hiányában az sem állapítható meg, hogy e felülvizsgálati hivatkozás melyik keresetere vonatkozik. A fellebbezésében kivitelezési hibákra, szerződéses kötelezettségek megsértésére nem hivatkozott. A felülvizsgálati kérelmében e körben tett előadása mindezekre tekintettel érdemi vizsgálatra alkalmatlan volt.

[51] A felülvizsgálati kérelemben a felperes a törvényben meghatározott tartalmi követelményeknek [rég Pp. 272. § (2) bekezdés] megfelelően – ezáltal érdemben is vizsgálható módon – a jogerős ítélet indokolását [Pp. 221. § (1) bekezdését], valamint a bizonyítás eredményének mérlegelését [rég Pp. 206. § (1) bekezdés] tartotta jogszabálysértőnek. E jogszabályhelyek tekintetében a Kúria a felülvizsgálat eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, a felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[52] A régi Pp. 221. § (1) bekezdése a bíróság indokolási kötelezettségét és az indokolás tartalmát szabályozza. Az indokolási kötelezettség szoros tartalmi kapcsolatban áll az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való joggal, amelyből eredő követelményeket az Alkotmánybíróság már több határozatában megfogalmazta {pl. 7/2013. (III. 1.) AB határozat Indokolás [24]-[34], 26/2020. (XII. 2.) AB határozat Indokolás [22]}. A felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet indokolása a felperes álláspontjával ellentétben megfelel az eljárásjogi követelményeknek: a döntés alapjául

szolgáló indokokat kellő részletességgel – a döntés természete és egyedi körülményei által meghatározott mélységben és terjedelemben – bemutatja, kitér az ügyben választ igénylő lényeges, az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolására visszautalva indokolta meg a döntését, és indokát adta annak is, hogy miért nem tartotta szükségesnek a felperes fellebbezési hivatkozásai alapján az elsőfokú ítélet indokainak kiegészítését. Alaptalanul hivatkozott ezért a felperes arra, hogy a jogerős ítélet sérti a régi Pp. 221. § (1) bekezdését.

[53] A régi Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben kialakult és következetes bírói gyakorlat (Kúria Pfv.21.474/2011/10., megjelent: BH2013. 119.; Pfv.21.965/2018/8., megjelent: BH2020. 324.; Pfv.20.507/2022/5.) értelmében a Kúria a felperes felülvizsgálati kérelme alapján azt vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. Lényeges: az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni.

[54] Felülvizsgálati kérelmében a felperes a bizonyítás eredményének mérlegelése körében konkrétan arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság nem vette figyelembe név1 szakértő szakvéleményét, azt azonban nem adta elő, hogy e szakvélemény mely megállapítása, mennyiben vezethetett volna a tényállás eltérő megállapítására és az hogyan hathatott volna ki az ügy érdemére. A felperes szerint az minősül a jogerős ítélet valótlan, iratellenes tényállásának, hogy a módosított kivitelezési terv megvalósításával megtörtént a biofilter beépítése. Valójában ebben a vonatkozásban a felperes nem azt vitatta, hogy a tervezet szagtalanítási megoldás megvalósult, hanem azt, hogy ez a megoldás megfelelt a vízügyi létesítési engedélyben előírtaknak.

[55] A jogerős ítélet értelmében a másodfokú bíróság a szakvélemények alapján arra következtetett, hogy a beépített passzív és aktív szénszűrők alkalmassá teszik a rendszert a szaghatás kiküszöbölésére. A felperes álláspontjával ellentétben a szűrők beépítésének a jogerős ítéletben ugyancsak tényként értékelt eredményéhez képest az ügy eldöntése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy létezik-e másfajta szagtalanítási megoldás. A felperes a másik műszaki megoldás, a „biofilter” beépítése szükségességét a vízügyi létesítési engedélyben foglaltakra hivatkozással állította. A vízügyi létesítési engedély vonatkozó előírása szerint biofilternek az a rendeltetése, hogy a szag ne kerüljön a környezeti levegőbe. Az ügyben a bíróság tényként állapította meg, hogy a szag zavaró hatása a szénszűrő beépítése után megszűnt. A jogerős ítéletnek azt a tényállási elemét pedig, hogy a bűz nem zavaró hatású, a felperes a felülvizsgálati kérelmében nem kifogásolta. A felperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem utalt azokra az okokra, amelyek miatt valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte, de e vonatkozásban a felülvizsgálati kérelme konkrétumokat nem tartalmaz. A Kúria ezért nem vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság milyen további felperesi tényállítás bizonyítottságát ítélte meg tévesen, illetve indokolatlanul mellőzött-e felajánlott bizonyítást.

[56] Mindezekre tekintettel a felperes felülvizsgálati hivatkozásai alapján nem volt megállapítható, hogy a másodfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének az ügy érdemére kiható megsértésével okszerűtlen következtetésre jutott.

[57] A jogerős ítélet tényállását a felperes eredménytelenül támadta, így azt a felülvizsgálati eljárásban is irányadónak kellett tekinteni. Ehhez képest pedig a jogerős ítélet a régi Ptk. 100. §-át nem sérti.

[58] A fentiekre figyelemmel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott és érdemben vizsgálható okokból nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[59] Az érdemi felülvizsgálat kereteit meghatározó felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.

[60] A jogerős ítélet indokolása megfelel az eljárásjogi követelményeknek, ha a döntés alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel – a döntés természete és egyedi körülményei által meghatározott mélységben és terjedelemben – bemutatja, kitér az ügyben választ igénylő lényeges, az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre.

[61] A felülvizsgálati eljárásban akkor minősül nyilvánvalóan okszerűtlennek a másodfokú bíróság következtetése, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a jogerős ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni.

[62] Az eredményes felülvizsgálat alapja csak olyan eljárásjogi jogszabálysértés lehet, amely kihat az ügy érdemi elbírálására.

Záró rész

[63] A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó régi Pp. 78. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az I. és a II. rendű alperes, valamint az alperesi beavatkozó jogi képviselővel felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[64] Az alpereseket és az alperesi beavatkozót képviselő ügyvédek munkadíját a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (Ükr.) 3. § (2) bekezdés *b)* pontja, (5) bekezdése alapján állapította meg.

[65] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

[66] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e)* pontja zárja ki.

Budapest, 2025. szeptember 30.

Dr. Cseh Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, Dr. Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Parlagi Mátyás s.k. bíró